Tipuri de profesii juridice

Romania

Această pagină vă oferă o imagine de ansamblu asupra profesiilor juridice din România.

Profesii juridice – introducere

În România există următoarele profesii juridice:

procurori
judecători
avocaţi
consilieri juridici
notari publici
executori judecătoreşti
grefieri
asistenţi judiciari
magistraţi asistenţi

Procurori

Organizare

În România, în cadrul Ministerului Public, funcționează:
Parchete de pe lângă curțile de apel, tribunale, tribunale pentru minori și familie și judecătorii
Parchete de pe lângă instanțele militare
Primul loc în ierarhie este ocupat de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, inclusiv structurile specializate (Departamentul Național Anticorupție și Direcția de Investigarea a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism).
Primul grad de jurisdicție: parchetele de pe lângă Judecătorii (176)
Al doilea grad de jurisdicție: parchetele de pe lângă Tribunale (42) Parchetele de pe lângă Tribunalul pentru Minori și Familie (1)
Al treilea grad de jurisdicție: parchetele de pe lângă Curțile de Apel (15)
Consiliul Superior al Magistraturii (CSM) este organismul central din cadrul sistemului judiciar responsabil de reglementarea profesiei de procuror. Formarea profesională inițială și continuă a judecătorilor și procurorilor este asigurată de Institutul Național al Magistraturii (INM), o instituție publica cu personalitate juridică, aflată în coordonarea Consiliului Superior al Magistraturii. Ministerul Public își exercită atribuțiile prin procurori constituiți în parchete. Acestea din urmă funcționează pe lângă toate instanțele, cu excepția tribunalelor specializate în cauzele cu profesioniști.
Urmărirea penală efectuată de către parchetele de pe lângă curţile de apel, tribunale, tribunale pentru minori şi familie şi judecătorii.
Ierarhia instituţională a parchetelor se prezintă după cum urmează:
În vârful ierarhiei se află **Parchetul** de pe lângă **Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie** (Parchetul General), care este condus de Procurorul General al României. Acesta coordonează activitatea parchetelor de pe lângă cele 15 curți de apel.
Parchetele de pe lângă **curţile de apel** coordonează activitățile parchetelor de pe lângă cele 43 de tribunale (inclusiv tribunalul specializat în materie de minori și familie), fiecare dintre acestea fiind condus de un procuror general.
Parchetele de pe lângă **tribunale** coordonează activitățile parchetelor de pe lângă cele 176 judecătorii funcționale, fiecare fiind condusă de un prim-procuror.
Parchetele de pe lângă cele **176** de **judecătorii funcţionale** reprezintă primul grad de jurisdicție (cel mai de jos) al ierarhiei și sunt conduse de prim-procurori.
În cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție funcționează **două structuri specializate separate**. Acestea sunt:
Direcţia Naţională Anticorupţie (DNA), responsabilă pentru investigarea și efectuarea urmăririi penale a infracțiunilor de corupție. Aceasta este condusă de un procuror șef.
Direcţia de Investigarea a Infracţiunilor de Criminalitate Organizată şi Terorism (DIICOT), responsabilă de investigarea și urmărirea penală a infracțiunilor de criminalitate organizată și terorism. Aceasta este condusă de un procuror șef care acționează în coordonarea Procurorului General al României.
Urmărirea penală efectuată de către parchetele de pe lângă instanţele militare
Urmărirea penală în cauzele privind fapte penale comise de militari se efectuează de parchetele militare, care dețin statutul juridic de unități militare. Acestea funcționează pe lângă tribunalele militare, pe lângă **Tribunal Militar Teritorial Bucureşti** și pe lângă **Curtea Militară de Apel Bucureşti**.
Ierarhia funcţională a procurorilor
Procurorii își desfășoară activitatea potrivit principiilor **legalităţii**, ale **imparţialităţii** și ale controlului **ierarhic**.
Procurorii respectivi își exercită atribuțiile în conformitate cu legea, respectă și protejează demnitatea umană și apără drepturile indivizilor.
Procurorii din fiecare parchet raportează către **şeful Parchetului, care la rândul său raportează către** șeful Parchetului ierarhic superior.
Controlul procurorului general al Parchetului de pe lângă **Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie**, al procurorului șef al **Direcţiei Naţionale Anticorupţie**, al procurorului general al Parchetului de pe lângă curtea de apel asupra procurorilor subordonați poate fi exercitat fie direct, fie prin intermediul procurorilor anume desemnați.
Roluri şi obligaţii
În România există două categorii de procurori:
Procurori civili, care sunt responsabili pentru investigarea și urmărirea penală a infracțiunilor săvârșite de civili.
Procurorii militari, care sunt responsabili pentru investigarea și urmărirea penală a infracțiunilor săvârșite în general de personalul militar.
Categoriile de procurori care își desfășoară activitatea la nivel național sunt:
Procurorul General al României (șef al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție);
Procurorul Şef (șef al DNA și DIICOT);
Procurorii Generali (șefi ai Parchetelor de pe lângă Curțile de Apel);
Prim-procurori (șefi ai Parchetelor de pe lângă tribunale și judecătorii);

Procurorii șefi de secție (șefi ai secțiilor interne ale Parchetelor);
Procurorii șefi de serviciu (șefi ai serviciilor interne ale Parchetelor);
Procurorii șefi de birou (șefi ai birourilor interne ale Parchetelor) și
Procurorii.
Ori de câte ori consideră necesar, ex officio sau la solicitarea **Consiliului Superior al Magistraturii, Ministrul Justiției** poate exercita controlul asupra procurorilor, prin procurori anume desemnați de Procurorul General al României, de Procurorul șef al Direcției Naționale Anticorupție sau de însuși Ministrul Justiției pentru a inspecta următoarele:
eficiența managerială a procurorilor;
performanțele procurorilor și modul de îndeplinire a sarcinilor; și
calitatea relațiilor de serviciu ale procurorilor cu cetățenii și cu alte persoane implicate în activitatea desfășurată la nivelul parchetelor.
Nici întreaga gamă de măsuri pe care procurorii le pot lua pe parcursul urmăririi penale și nici deciziile aferente nu vor face obiectul acestei inspecții.
Ministrul Justiției poate solicita **Procurorului General al României** sau, dacă este cazul, Procurorului General al Direcției Naționale Anticorupție diverse raportări cu privire la activitățile parchetelor și poate emite instrucțiuni scrise referitoare la măsurile care se impun pentru prevenirea și combaterea infracțiunilor în mod eficient.
Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție transmite Consiliului Superior al Magistraturii și Ministrului Justiției un raport anual cu privire la activitățile sale, care prezintă concluziile sale în acest sens Parlamentului României.

Judecători

Organizare

Organismul central din cadrul sistemului judiciar responsabil cu reglementarea profesiei de judecător este Consiliul Superior al Magistraturii (CSM).
Formarea profesională inițială și continuă a judecătorilor și procurorilor este asigurată de Institutul Național al Magistraturii (INM) o instituție publica cu personalitate juridică, aflată în coordonarea Consiliului Superior al Magistraturii.

Roluri și atribuții

În România, judecătorii sunt specializați în soluționarea următoarelor tipuri de cauze:
cauze civile și de executare silită în materie civilă;
cauze penale și de punere în executare a hotărârilor pronunțate în materie penală;
cauze comerciale (judecător sindic);
cauze în materie de dreptul familie și minori;
cauze de contencios administrativ și fiscal/financiar;
cauze în materie de conflicte de muncă și asigurări sociale;
cauze de drept constituțional;
cauze militare.

Organizarea profesiei juridice: avocați

Avocați

Organismul central al profesiei de avocat este Uniunea Națională a Barourilor din România (UNBR), persoană juridică de interes public, formată din toate barourile din România. Aceasta asigură exercitarea calificată a dreptului la apărare, competența și disciplina profesională, protecția demnității și onoarei avocaților membri. Toate barourile din România fac parte din UNBR.

Baze de date legale

Informații cu privire la avocații din România sunt disponibile pe site-ul web al Uniunii Naționale a Barourilor din România.

Este accesul la această bază de date gratuit?

Da, accesul la baza de date este **gratuit.**

Consilieri juridici

Potrivit legii, consilierii juridici se pot asocia în structuri județene, pe ramuri sau domenii de activitate, potrivit intereselor profesionale, și, după caz, la nivel național, cu respectarea legii privind asociațiile și fundațiile. Dintre asociațiile profesionale constituite în temeiul legii privind asociațiile și fundațiile menționăm Ordinul Consilierilor Juridici din România (O.C.J.R.). Aceasta este constituit din toate colegiile consilierilor juridici, organizate în fiecare județ. Consilierii juridici se pot asocia și în alte asociații profesionale. Lista consilierilor juridici, pe județe, poate fi accesată de pe Internet, pe paginile colegiilor membre ale O. C.J.R. (link-urile sunt disponibile pe pagina de internet a O.C.J.R.).

Notari publici

Organizare

Prin lege, Ministerul Justiției din România a delegat exercitarea activității notariale - serviciu de interes public către Uniunea Națională a Notarilor Publici (UNNP). Uniunea Națională a Notarilor Publici este organismul profesional al notarilor publici, responsabil de organizarea profesiei de notar public, apărarea intereselor profesionale ale membrilor săi și a prestigiului profesiei. Toți notarii publici sunt membri ai Uniunii. Notarii publici sunt organizați în 15 Camere ale Notarilor Publici, fiecare funcționând pe lângă o curte de apel.

Rol și atribuții

În România, notarii publici furnizează următoarele servicii juridice:
întocmirea actelor necesare în materia moștenirii legale și testamentare;
încheierea de contracte (contracte de vânzare-cumpărare, contracte de schimb, contracte de întreținere, contracte de donație, contracte de ipotecă, contracte de gaj și contracte de locațiune, contracte de închiriere) și de alte acte (acte de garanție solicitate de diverse instituții pentru administratorii acestora);
întocmirea actelor constitutive ale societăților comerciale, asociațiilor și fundațiilor;
autentificarea documentelor;
legalizarea semnăturilor, a specimenelor de semnătură și a sigiliilor;
orice alte operațiuni prevăzute de lege.

Alte profesii legale

Executori judecătorești

Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești din România (UNEJ) reprezintă organizația profesională cu personalitate juridică, formată din toți executorii judecătorești. Uniunea acționează pentru asigurarea prestigiului și autorității profesiei de executor judecătoresc, având ca scop principal reprezentarea și apărarea intereselor profesionale ale membrilor săi. Executorii judecătorești sunt organizați în 15 camere, fiecare funcționând pe lângă curtea de apel corespunzătoare.
Pagina de internet a Uniunii oferă o listă a executorilor judecătorești.

Grefieri

Organismul central responsabil pentru reglementarea profesiei de grefier este Consiliul Superior al Magistraturii (CSM).

Şcoala Naţională de Grefieri (SNG), este o instituție publica cu personalitate juridică, aflată în coordonarea Consiliului Superior al Magistraturii, responsabilă cu formarea inițială și continuă a grefierilor.

În cadrul sistemului judiciar român activează diferite categorii de grefieri:

grefieri de ședință;

grefieri statisticieni;

grefieri documentariști;

grefieri informaticieni;

grefieri arhivari;

grefieri registratori.

Pentru mai multe informații despre această categorie profesională, puteți accesa acest document (354 Kb).

Asistenţi judiciari

Asistenții judiciari fac parte alături de judecător din completul pentru soluționarea în primă instanță a cauzelor privind conflictele de muncă și asigurări sociale.

Asistenții judiciari participă la deliberări cu vot consultativ și semnează hotărârile pronunțate, opinia acestora se consemnează în hotărâre, iar opinia separată se motivează. Când în compunerea completului de judecată intră și asistenți judiciari, președintele îl va putea desemna pe unul dintre aceștia să redacteze hotărârea.

Asistenții judiciari sunt numiți de ministrul justiției, la propunerea Consiliului Economic și Social, pe o perioadă de 5 ani, dintre persoanele cu o vechime în funcții juridice de cel puțin 5 ani și care îndeplinesc cumulativ condițiile prevăzute de lege.

Pe durata mandatului, asistenții judiciari se bucură de stabilitate, se supun numai legii, depun jurământul în condițiile prevăzute de lege pentru judecători, iar dispozițiile legale privind obligațiile, interdicțiile, incompatibilitățile, abaterile, sancțiunile disciplinare, precum și motivele de eliberare din funcție prevăzute de lege pentru judecători și procurori se aplică și acestora.

Numărul total al posturilor de asistenți judiciari și repartizarea posturilor pe instanțe, în raport cu volumul de activitate, se stabilesc prin ordin al ministrului justiției.

Prin hotărâre a guvernului sunt reglementate condițiile, procedura de selecție și de propunere de către Consiliul Economic și Social a candidaților pentru a fi numiți ca asistenți judiciari de către ministrul justiției, precum și condițiile de delegare, detașare și transfer ale asistenților judiciari.

Magistraţi asistenţi

În cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție funcționează un corp de magistrați-asistenți care participă la ședințele de judecată.

Dintre atribuțiile magistraților asistenți:

iau măsuri pentru efectuarea de către grefierul de ședință și arhivă a tuturor lucrărilor necesare bunei desfășurări a ședinței de judecată, îndrumând totodată activitatea grefierului de ședință;

întocmesc anumite rapoarte în cazul procedurilor legale (referitor la admisibilitatea în principiu a recursului, referitor la cererea de recurs în casație);

consemnează, pentru fiecare dosar în parte, susținerile orale ale părților și ale procurorului, precum și măsurile dispuse de instanță;

redactează încheierile, cu excepția încheierilor de ședință;

participă cu vot consultativ la deliberări

redactează hotărâri, conform repartizării președintelui completului de judecată, cu respectarea termenelor legale etc.

Pentru o descriere detaliată a atribuțiilor magistraților asistenți, vă rugăm să consultați acest document (126 Kb).

Ultima actualizare: 28/09/2020

Versiunea în limba naţională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea naţională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.